

Een open hart

Handelingen 16: 11-15

Ds. Hanneke Ouwerkerk

PG de Hoeksteen

Zondag 15 september 2019

Voor mij is de kerk een frisse, witte ruimte met hoge ramen, die uitzien op Gods goede wereld, met Gods goede zonlicht dat erdoor naar binnen stroomt en op de kansel valt, waar mijn vader staat, kaarsrecht en krachtig, en het gebroken hart der mensheid ontleedt en het liefdevolle hart van Jezus looft. Dat is de kerk.

(Thuis, Marilynne Robinson, p. 52)

Aldus Glory Boughton, de dochter van de oude predikant uit het boek 'Thuis' van de Amerikaanse auteur Marilynne Robinson. Al peinzend over haar jeugd en het gezin waar ze in opgroeide, gaan haar gedachten naar de kerk van haar jonge jaren. De kerk waar haar vader toen stond, verbonden aan de gemeente te Gilead.

Zo ontdekt Lydia haar eigen hart, en het liefdevolle hart van Jezus. Niet in de kerk, maar aan de rivier, bij een gebedsplaats. Met dat zij van Jezus hoort, leert zij ook zichzelf opnieuw kennen. Haar hart wordt ontleed door het Evangelie, zagezegd.

Het is sabbat. De dag legt zich open. Ik stel mij voor dat in de havenstad Filippi alle bedrijvigheid gewoon doorgaat. Handel, arbeid, laden en lossen. Er is geen synagoge in de stad. Maar enkele Joodse vrouwen komen samen bij de rivier, buiten de stad. Ook sommige heidense vrouwen schuiven aan. Een plek om te bidden zoeken ze.

En daar bij de rivier wordt voor Lydia alles anders. Haar hart wordt ontleed, ze leert zichzelf kennen. En ze leert Jezus kennen, zijn liefdevolle hart.

Ik weet niet of je afgelopen maandag de podcast Eerst Dit hebt geluisterd. Over de dag, het moment, waarop je besepte: Jezus leeft. Hij is de levende, en Hij kent mij. Soms kun je dat aanwijzen, op de minuut af, op de dag af. Toen en daar... Toen besepte ik het voor het eerst echt, vast en zeker. Vaker kun je dat niet zo aanwijzen, omdat je er in groot geworden bent. Dan heeft dat moment zich uitgestrekt over de tijd, het is langzaam ingegroeid, dat besef. Soms als een sterke overtuiging in je hart, soms als een kalm zekerheid in je hoofd, of als een aangevochten gedachte, die in je blijft hangen, maar waar je ook steeds weer aan twijfelt.

Voor Lydia is dit de dag, de sabbatsdag, waarop de sluier van haar hart wordt opgetild, en zij het licht ziet. Jezus Christus leeft, en ik leef met Hem. Zo is Lydia de eerste Europese vrouw die tot geloof komt.

Het is een vrouw met karakter. Ondernemer was ze, welgesteld, rijk. Ze handelde in purper. Een hele luxe stof. Ze was geen Jood, geen christen, maar ze sympathiseerde wel met God. Ze diende Hem, zegg Lucas. En ze is nieuwsgierig naar Hem.

Er wordt nog weleens spottend over gedaan, allemaal meiden, allemaal vrouwen bij elkaar. Een kippenhok, toch? Wordt dan gezegd. Ach, dat zal soms ook best zo zijn. Maar

uitgerekend die vrouwen komen samen, terwijl er nergens in die stad een plaats is waar Joden of christenen samenkwamen. Maar daar, bij de rivier, waren vrouwen samen om te bidden. Heidense vrouwen en Joodse vrouwen.

Vaak worden gebedsgroepen bevolkt door vrouwen. Toch? Fascinerend is dat eigenlijk, hoe zou dat komen? Zo ook hier, aan de rivier.

Maar dan schuift Paulus aan, samen met Timotheüs, Lucas misschien, en Silas. Met in hun hart de sterke roeping om van Christus te vertellen. En zo spreken ze met elkaar, de mannen en de vrouwen. Paulus houdt geen preek, maar ze praten met elkaar. Ze stellen elkaar vragen, luisteren naar elkaar, reageren weer. En altijd vertelt Petrus over de Opgestane Heer, en het nieuwe leven dat Hij geeft.

Nu heb je een beeld van de omstandigheden.

De zelfbewuste Lydia, ondernemer in luxe stoffen.

Samen met andere vrouwen bij de rivier. Een gebedsplaats, op de sabbath.

Een gesprek met mannen van overzee, vreemdelingen, die vertellen over de Heer.

En dan gebeurt dat ongrijpbare, vaak onaanwijsbare, maar onvergetelijke: God opent het hart van Lydia. Als een poort die zich opent, waardoor het Evangelie naar binnen kan stromen.

Een poort die alleen God kan openen. En waarvan je alleen het bestaan vermoedt, als die poort eenmaal geopend is.

Ja, dus stel dat je in je hart een verlangen merkt naar God, naar vrede, naar het Evangelie, dan heeft God die poort in jouw binnenste al open gezet.

Misschien herken je het, zo'n moment. Dat je terugkijkt en denkt, hé, toen opende God mijn hart. Of, ja, toen is die poort een stukje open gegaan. En heb ik iets van God gezien, wat ik daarvoor niet kende. Het gebeurde ineens, als een lichtstraal die op mij viel. Een zonnestraal die naar binnen viel. Een Woord dat tegen mij gezegd werd en dat van God voor mij was.

Heb je dat niet gekend, zo'n moment? Je zou het ook anders kunnen zeggen. Met dat God jou gemaakt heeft, en je als klein kindje gevormd bent in de buik van je moeder, heeft God iets van zichzelf al in je leven gelegd. En komt er een moment in je leven, waarop dat aangeraakt wordt. Soms merk je dat, kun je precies dat moment aanwijzen. Soms kun je nooit zo'n moment aanwijzen, omdat het altijd al in je geweest is. En je weet niet beter, dan dat God er is, en dat Hij leeft en jij met Hem.

God opent het hart van Lydia. Zoals Hij daarvoor en daarna zoveel harten heeft geopend. En als God haar hart opent, zegt Lucas, dan richt bij de aandacht van Lydia. God richt de aandacht van Lydia zo, dat ze naar Paulus luistert.

In haar hoofd dacht ze al aan morgen, ze moest langs bij die en die, nieuwe stoffen inslaan, haar boekhouding op orde brengen enz. enz. Maar God richt haar aandacht op de woorden van Paulus. Hij kan blijkbaar je aandacht zo richten, dat je datgene hoort wat goed voor je is.

Denk eens na, waar richt God jouw aandacht op? Waar gaat jouw aandacht naar uit, welke woorden, welke muziek, welke beelden, waarvan je zegt, dat doet God in mij?

Eigenlijk is dat wel goed om bij tijdens eens na te gaan. Zijn er dingen waar God je aandacht op richt?

Soms merk je dan ook een innerlijke strijd. Er zijn andere die om je aandacht vechten. Dat hoef ik je niet te vertellen, dat weet je allemaal. Soms onschuldig, soms verwoestend. Als God jouw aandacht richt, dan zullen ook andere dingen aan je trekken. Probeer je daar van los te weken, vertel tegen je moeder, of je vriend, dat je daar mee wilt stoppen. Die ene game die zo verrot is. Die muziek die zo vreselijk zwartgallig is dat je er nare gedachten van krijgt. Die vriendschap die eigenlijk te ver gaat, en je relatie bedreigt. Nou goed, je weet het zelf vaak wel.

Laat je aandacht richten door God. Op dingen die goed zijn, en waar, en vol hoop.

Calvijn zegt: zelfkennis en Godskennis, dat zijn twee elementen die naast elkaar opgaan. Dat zie je in het leven van Lydia, en je herkent het misschien bij jezelf. Kennis van jezelf, je eigen hart ontleden, zien wat er in je is. En kennis van God. Zijn goedheid en trouw, zijn heiligheid en zijn liefde.

Roxanne Hazes, dochter van Andre Hazes, zei het vorige week in een interview. (Trouw) Ik verlang naar een geloof, naar een vrede die niet overgaat. Dat gebeurt soms, dat het leven zoveel aan je doet, dat het verlangen naar God in je gewekt wordt.

Als je God leert kennen, leer je ook jezelf beter kennen. Dan leer je te zien dat je een mens bent, en geen God. Een schepsel, teder gemaakt door de Schepper. Een mens, met goede en kwade neigingen.

En andersom, als je jezelf leert kennen, in je lafheid, of je schuld, in je stomiteiten, je egoïsme, dan ontstaat er soms een diep verlangen naar God. Naar zijn genade en vergeving.

Calvijn zegt, die twee dingen zijn nodig. Dat je jezelf kent, en dat je God kent. Als je alleen jezelf kent, dan ben je bitter eenzaam in jezelf, en overgelaten aan jezelf. Niemand kan je redden, je moet het zelf fiksen.

Als je alleen kennis hebt van God, zonder dat het jouw leven raakt, dan is het abstract. Mooie woorden, waarheden die klinken als een klok. Maar ver weg, met jouw leven en onze tijd heeft het weinig te maken.

Ze horen samen, die twee. Het donkere in jezelf, verdwijnt door het licht van God. Het slechte in jezelf verdwijnt in de goedheid van God.

En daarom wordt Lydia gedoopt. In dat gesprek met Paulus ontdekt zij wie God is. En als zij hoort van de Opgestane Heer, dan ziet zij zichzelf op een andere manier.

Een sterke vrouw, zij redt zich wel. En nu merkt ze, ik heb mijn zaakjes wel goed op orde, ik dien de economie, en de Romeinse overheid. Maar er is een andere Heer, die ik wil dienen. Een ander leven dat ik wil leiden.

Zo snel gaat dat niet altijd, zoals bij Lydia. En toch, soms zijn er momenten die zo bepalend zijn voor je leven, dat je heel scherp weet, nu moet ik dit doen. Nu moet ik dat loslaten, en hier afstand van doen.

Ik wil gedoopt worden, zegt zij. En de rivier wordt een bron van nieuw leven voor haar, op die dag. En voor haar gezin. Hun oude leven laten ze los, en ze beginnen een nieuw leven, met Christus de Heer. Zij opent haar hart en haar huis.

Je hart openen voor het Evangelie, dat kun je zelf niet doen. De sleutel ligt bij God. Wel kun je die plekken opzoeken, waar gebeden wordt, en geloofd, en gezongen. De sabbatsdagen gebruiken, momenten van rust, dagen om op adem te komen. Vriendinnen of vrienden opzoeken, mannen of vrouwen om je heen, die van God vertellen. Dat zijn omstandigheden waarin het zomaar kan gebeuren dat God jouw hart opent. Misschien is je hart al lang geleden open gegaan. En ontvang je steeds opnieuw weer nieuwe druppels van het goede van God. Word je er steeds opnieuw weer aan herinnerd, o ja, Jezus is mijn Heer. Hem wil ik dienen.

Soms ben je bezorgd om iemand waarvan je vreest dat zijn of haar hart gesloten is. Bidt voor hem, of haar. Je gebed is heel belangrijk. Het heeft een grote kracht.

En als het dan gebeurt, dat je hart zich opent, of als je al je leven lang beseft, Jezus is ook mijn Heer en Verlosser, dan kijk je terug, en dan weet je: God was er altijd al. Nog voordat ik hem zocht, voordat mijn hart zich opende, was Hij er al. Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft lief gehad.

In Christus naam, amen.